

- Tożsamość kulturoznawstwa.* Red. Andrzej Pankowicz, Jarosław Rokicki, Paweł Plichta. Kraków: Wydawnictwa Uniwersytetu Jagiellońskiego 2008.
- W stronę hermeneutyki kultury.* Red. Tomasz Tisończyk, Andrzej Waśko. Kraków: Wydawnictwo WAM 2013.
- WILLE Rudolf: *Why can Concept Lattices support knowledge discovery in databases?* Darmstadt: Technische University 2000.
- WÓJTOWICZ Krzysztof: *O filozofii matematyki Imre Lakatosa.* „Roczniki Filozoficzne” 55:2007 nr 1 s. 229–247.
- ZAHAR Elie: *Falsifiability, Empirical Content and the Duhem-Quine Problem.* W: *Logic, Mathematics, Philosophy, Vintage Enthusiasms. The Western Ontario Series in Philosophy of Science.* Springer 2011 s. 385–404.
- ŻYŁKO Bogusław: *Semiotyka kultury. Szkoła tartusko–moskiewska.* Gdańsk: Słowo/obraz terytoria 2009.

ETAP WSTĘPNEGO POZNAWANIA I WIZUALIZACJE W BADANIACH KULTUROZNAWCZYCH

Streszczenie

W artykule zwracam uwagę na dwa problemy: (1) etap wstępniego poznawania (dalej: EWP) w kulturoznawstwie oraz (2) rolę wizualizacji jako narzędzia ułatwiającego myślenie o przedmiocie poznania. W moim przekonaniu EWP pozwala na skonstruowanie niestabilnego opisu przedmiotu poznania, co stanowi sensowny punkt wyjścia do dalszych rozważań, jeżeli zostaną wsparte wizualizacją, która jako „materialny model abstrakcji” ułatwia odejście od myślenia o osobliwościach kultury w sposób materialny w kierunku myślenia abstrakcyjno-symbolicznego, wprowadzając przy tym konkretne ograniczenia. Zakładam, że możliwość wizualizacji niestabilnego opisu powstałego na etapie EWP pozwala na formułowanie dalszych pytań oraz ich problematyzowanie.

Slowa kluczowe: teoria kultury; modele strukturalne; etap wstępniego poznawania (EWP); wizualizacja jako teoretyzowanie; teoria interpretacji.

THE INITIAL STAGE OF COGNITION AND VISUALIZATION IN CULTURAL STUDIES

S u m m a r y

In the article, I pay attention to the Initial Stage of Cognition (from now on: ISC) in cultural studies and the role of visualization as a tool to facilitate cognitive thinking. I argue that ISC allows constructing an unstable description of the object of cognition that could be treated as a grand to stand for in the further analysis. Thus, the description supported by visualization clarify discussion as well as makes it easier to move away from material thinking (about the object of cognition) towards abstract and symbolic. Furthermore, visualization introducing a specific number of constitutional restriction. I also assume that the ability to visualize the description of the resulting unstable at the stage of ISC allows you to formulate further questions, and they define problems.

Key words: theory of culture; structural models; Initial Stage of Cognition (ISC); visualization as theorising; theory of interpretation.